

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep
0032 Oslo

18.03.07

Unntak fra loven om forbud mot bruk av kvikksølv

Miljøvernministeren har i en pressemelding tidligere i år uttalt at: - Kvikksølv er en av de farligste miljøgiftene vi vet om, og utgjør en trussel for miljøet og menneskers helse. Forbudet mot kvikksølv er også et viktig signal til andre land om at det er mulig å gjøre noe med bruken av denne miljøgiften. Globale utslipp er en stor kilde til utslipp i Norge, sier miljøvernministeren.

Kvikksølv hoper seg opp i næringskjedene og kommer til slutt på vårt eget matfat, blant annet gjennom fisk. Barn og fostre er særlig utsatt for skader, **blant annet på nervesystemet** og i form av nedsatt læringsevne.

Det vil bli gitt unntak fra forbudet i helt spesielle tilfeller, blant annet for noen pasientgrupper og noen analysemetoder. Det blir også unntak for lyskilder og elektriske og elektroniske produkter som er omfattet av et harmonisert regelverk.

Forbundet Tenner og Helse har siden 80 -tallet advart mot bruken av amalgam. Tannlegeforeningen med sine faggrupper har i lag tid, med sin sterke innflytelse og lobbyvirksomhet, arbeidet aktivt mot et forbud av amalgam. Dette har de i lang tid lyktes med. Årsaken er at de anbefalinger vi som organisasjon samt fagfolk tidligere har gitt mot forbud ikke har blitt lyttet til i saken.

En spørreundersøkelse gjort av Sosial og helsedirektoratet blant tannleger i Norge har identifisert behov for visse unntak fra det generelle forbudet. Kort oppsummering:

- 1. Faglig sett bør det være unntak for tannbehandling i generell anestesi (narkose) pga. tidsaspektet, kompliserte arbeidsforhold, antall seanser og lengden på seansene som taler for et unntak.*
- 2. Bivirkningsgruppen mener at personer som er allergisk mot ingredienser i plastfyllinger får veldig store utgifter dersom de ikke kan få amalgamfyllinger. Dette kan imidlertid løses med andre materialer som er svært mye dyrere. Unntak i påvente av refusjonsordninger jf. innspill fra tannlegeforeningen.*
- 3. Tannlegeforeningen mener at munntørre og behandlingsvanskelige pasienter trenger unntak fra forbudet.*

Sosial og helsedirektoratet vurderer å gi tidsbegrenset unntak for pkt. 1 og 2. Pasienter under pkt. 3 med spesielle behandlingsbehov, blir ofte behandlet under narkose og fanges opp under pkt. 1.

Konklusjon fra helsedirektoratet:

Det foreslås tidsbegrenset unntak fra det generelle forbudet t.o.m. 31.12.2010 for pasienter

- 1) som må behandles under narkose, eller*
- 2) som er allergiske mot ingredienser i plastfyllinger.*

Forbundet Tenner og Helse har følgende kommentar til den foreslåtte anbefaling om unntak i det generelle forbudet på amalgam.

Pkt. 1. Når det gjelder tidsaspektet angående narkose, forligger det ikke grunnlag for å hindre unntaksløst forbud av amalgam. Mange av de pasienter som tilhører denne gruppen, er pasienter med nevrologiske skader.

I et presseoppslag 15.03.07 med tittelen "Tannkrise for barna" blir det slått fast at det brukes narkose på flere hundre små barn ned i treårsalderen i tannbehandlingen. Dette har ikke kommet med i direktoratets anbefaling i lovutkastet til SFT for hvilke grupper det skal gjøres unntak for. Hvis argumentet er at det kun er amalgam som er anvendbar under narkose, vil det også si at bruken av kvikksølvholdig amalgam på små barn fortsatt vil være tillatt. Dette er skremmende.

Anerkjent forskning har vist at nevrologiske skader på små barn er uopprettelig og at kvikksølv selv i små mengder fører til konsentrasjon og lærevansker.

I den siste tiden har tannlegesekretærenes sak blusset opp i media med blant annet hvordan kvikksølvet fører til alvorlige skader på sentralnervesystemet.

Å ville påføre pasienter med nevrologiske skader en gift som kan føre til **skade blant annet på nervesystemet** er helt uakseptabelt.

Vi siterer fra Kemikalieinspeksjonen's utredning i Sverige hvor de uttaler: "**Det er nå ingen områder hvor amalgamet ikke kan erstattes med andre materialer. Dette gjelder også innen sykehusbehandling av tannpasienter**".

Pkt. 2. Forbundet Tenner og Helse vil ikke anbefale SFT å unnta pasienter som er allergiske mot plastfyllinger forbudet.

Årsak: Det finnes mange typer plastfyllinger. Noen enkeltpersoner reagerer mot innholdet i plastfyllingene. Men mange av disse plastfyllingene er mindre allergifremmende og mer miljøvennlige enn andre, slik at de som reagerer mot en type materiale ikke nødvendigvis reagerer på et annet. Beskrivelse av egenskapene og helsefaren til vært enkelt tannfyllingsprodukt er beskrevet i HMS-datablad og skal følge med vært enkelt produkt.

Dette gjør det mulig for tannlegen å velge bort de mest skadelige materialer som er i salg. Vi anbefaler Bivirkningsgruppen at den arbeider aktiv for å få stoppet de tannmaterialene som viser seg miljøfiendtlige og helseskadelige, og ikke slik de har arbeidet inntil i dag hvor det kan virke som om de har beskyttet disse.

Forbundet Tenner og Helse håper at denne gangen hører på de råd vi kommer med slik at nye skader kan unngås.

Vi anbefaler at det ikke foretas unntak fra forslag om forbud slik at sårbare pasientgrupper ikke lider mer enn nødvendig.

Forbundet Tenner og Helse

For styret:

Bjørnar Bendiksen
Leder

Tlf: 77685418/93425658

bbendiksen@helsenyheter.no